

Integratieseminarie moraalwetenschap (A005444)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 5.0

Studietijd 150 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2025-2026

A (Jaar)

Nederlands

Gent

groepswork

hoorcollege

werkcollege

zelfstandig werk

peer teaching

Lesgevers in academiejaar 2025-2026

Mertes, Heidi

LW01

Verantwoordelijk lesgever

De Proost, Michiel

LW01

Medelesgever

Provoost, Veerle

LW01

Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2025-2026

[Bachelor of Arts in de moraalwetenschappen](#)

stptn

aanbodsessie

5

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Ethiek, Toegepaste Ethiek, Moraalwetenschap, Empirische Ethiek

Situering

In dit uitdiepende opleidingsonderdeel verwerven studenten de procesmatige vaardigheden om feitenkennis, empirische bevindingen en belangrijke hypothesen en theorieën uit verschillende wetenschappelijke disciplines samen te brengen met ethisch-filosofische theorieën, principes en methodieken. Op deze manier leren studenten welonderbouwde ethische analyses te maken van maatschappelijke vraagstukken. Dit onderdeel verweeft de opgedane competenties van de voorgaande opleidingsonderdelen uit de cluster 'mens- en hulpwetenschappen' enerzijds met de competenties van de opleidingsonderdelen uit de cluster 'ethiek en moraalwetenschap'.

Inhoud

Studenten leren stap voor stap het nodige onderzoek te plannen en uit te voeren om tot grondige ethische analyses te komen, gedeeltelijk in groep en gedeeltelijk individueel. Het proces dat doorlopen wordt, volgt volgend stramien:

1a) Verzamelen van relevante feiten uit verschillende wetenschappelijke disciplines (psychologie, sociologie, economie, recht, politicologie, religiestudies,...) mbt het gekozen thema

1b) Onderscheid maken tussen moreel relevante en moreel irrelevante feiten

1c) Herkennen welke 'alternative facts' er in omloop zijn (voor de verschillende posities in een debat)

1d) Kritische beoordeling van de beschikbare empirische data en het onderzoek waaruit ze voortkomen

1e) Identificeren welke kennis/feiten nog ongekend zijn en op welke manier we deze kennis zouden kunnen verwerven.

2a) Inventariseren van relevante ethische principes, theorieën, visies naargelang van toepassing op het gekozen thema (b.v. sociaal contracttheorie, zelfbeschikkingsrecht, schadebeginsel, paternalisme, proportionaliteit,

verantwoordelijkheid,...)

2b) De implicaties van deze principes/theorieën voor het gekozen thema kunnen verwoorden

3a) Argumenten formuleren op basis van de output van stappen 1 en 2

3b) Argumenten ordenen volgens sterkte en relevantie

3c) Argumenten samen brengen in een vlot leesbare tekst of vlotte presentatie

4) Voorstellen voor verder onderzoek formuleren

5) kritisch reflecteren over de methode en het proces van het onderzoek

6) policy briefs formuleren

7) Al het voorgaande samenbrengen in een compacte vorm, b.v. een poster

8) Het resultaat van de studie kunnen voorleggen aan een beoordelingscommissie.

Begincompetenties

De kernbegrippen en theoretische referentiekaders van de moraalwetenschap kennen

(B.1.1) Oriënterend inzicht hebben in de hoofddiscussies binnen de (meta-)ethiek (B.1.4) Creativiteit tonen in het ethisch-wijsgerig reflecteren (B.2.3) Op verschillende wijsgerige abstractieniveaus werken (B.2.6) Abstracte en concrete ethische problemen

identificeren, analyseren en ontleden (B.3.1) Academisch verantwoorde redeneerwijzen herkennen en toepassen en zo tot een standpunt kunnen komen ten aanzien van abstracte en concrete ethische problemen (B.3.2) Schriftelijk en mondeling communiceren over een eigen visie op ethische vraagstukken (B.4.1) Taakgericht zelfstandig en samenwerken (B.4.2) De maatschappelijke (economisch, sociaal, cultureel) en existentiële consequenties en relevantie van wijsgerige, ethische en moraalwetenschappelijke en verwante kennis appreciëren (B.5.1)

Eindcompetenties

1 Complexe ethische problemen en discussies kritisch analyseren.

2 Zowel individueel als in groep een coherente positie kunnen ontwikkelen aangaande maatschappelijke ethische vraagstukken

3 In staat zijn om de structuur van complexe en controversiële ethische problemen te analyseren en redeneer- en evaluatiestrategieën kunnen ontwikkelen om standpunten over deze problemen te onderbouwen en evalueren

4 Het op een heldere en overzichtelijke manier presenteren van het gevoerde onderzoek, met voldoende aandacht voor het onderscheid tussen hoofd- en bijzaak. Gericht kunnen antwoorden op vragen of opmerkingen over het gevoerde onderzoek.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Groepswork, Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk, Peer teaching

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Hoorcollege over argumentatie, plannen en uitvoeren van moraalwetenschappelijk onderzoek en bespreking van voorbeelden van moraalwetenschappelijk onderzoek. Demonstratie aan de hand van gastcolleges met daaraan gekoppelde oefeningen (werkcollege), telkens met een inhoudelijke en/of methodologische link naar de onderzoeksprojecten waar de studenten rond werken.

Microteaching aan de hand van korte presentaties van taakonderdelen, peer feedback en oefeningen.

Zelfstandig werk: mogelijkheid om tijdens de lessen te werken aan onderdelen van taken. De lesgevers geven hierbij tussentijdse feedback.

De verschillende werkvormen zullen indien mogelijk on campus plaatsvinden en indien nodig online. Aankondigingen en wijzigingen worden gecommuniceerd via Ufora.

Studiemateriaal

Geen

Referenties

Weston, A. (2018). A rulebook for arguments. Hackett Publishing.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Klassikale begeleiding tijdens werktijd in de les. Persoonlijke begeleiding door de lesgevers of na afspraak. Individuele overlegmomenten en opvolging bij het uitwerken van de taken.

Evaluatiemomenten

niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Peer en/of self assessment, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

- Peer evaluatie: evalueren van medestudenten
- Werkstuk: evaluatie op basis van ingediende documenten (zowel drafts als definitieve versies)
- Verslag: evaluatie op basis mondelinge of schriftelijke presentatie van het verloop en de resultaten van het gevoerde onderzoek
- Participatie: evaluatie op basis van kritische reflectie en discussie tijdens de lessen, op online discussiefora en naar aanleiding van de presentaties van medestudenten

Eindscoreberekening

100% NPGE (70% werkstukken; 10% participatie; 10% peer evaluatie; 10% verslag)

Faciliteiten voor werkstudenten

Studenten nemen best contact op met de professor of de assistent om meer te weten over de mogelijkheden. Aanwezigheid is vereist voor de meeste lessen, maar dit kan evt vervangen worden door alternatieve taken en/of elektronisch leren. Voor meer informatie omtrent flexibel studeren: <http://www.flw.ugent.be/flexibelstuderen>